

Představení konceptu Chytrá krajina

CVPK ČŽU Praha
Praha 2022

Rámec

---

1. **SFŽP ekoinovace:** Polyfunkční soustava autonomně regulovatelných drobných vodních nádrží a mokřadních systémů umožňující i difuzní čištění in situ
2. **RAGO NF:** Pilotní farma Amálie – aplikace konceptu Chytré krajiny

Současný stav krajiny

Klimatická změna je rychlejší než průběh adaptačních opatření v ČR

Zpoždění adaptačních opatření je v současnosti cca 20-30 let a dále narůstá

Nedostatečné kapacity vodohospodářských objektů

Objekty a soustavy dimenzujeme pro dnešní podmínky, neuvažujeme s klimatickou změnou. Je třeba uvažovat s horizontem min. 2030+, lépe 2050+.

Realizujeme jen sporadické prvky, které nejsou provázány do komplexní soustavy, jež by využívala synergii a multifunkčnost prvků v zájmu lepšího poměru cena/výkon.

Opatření nejsou doprovázena nutnými změnami právních, daňových, dotačních (nebo jinak motivačních) a stavebních předpisů.

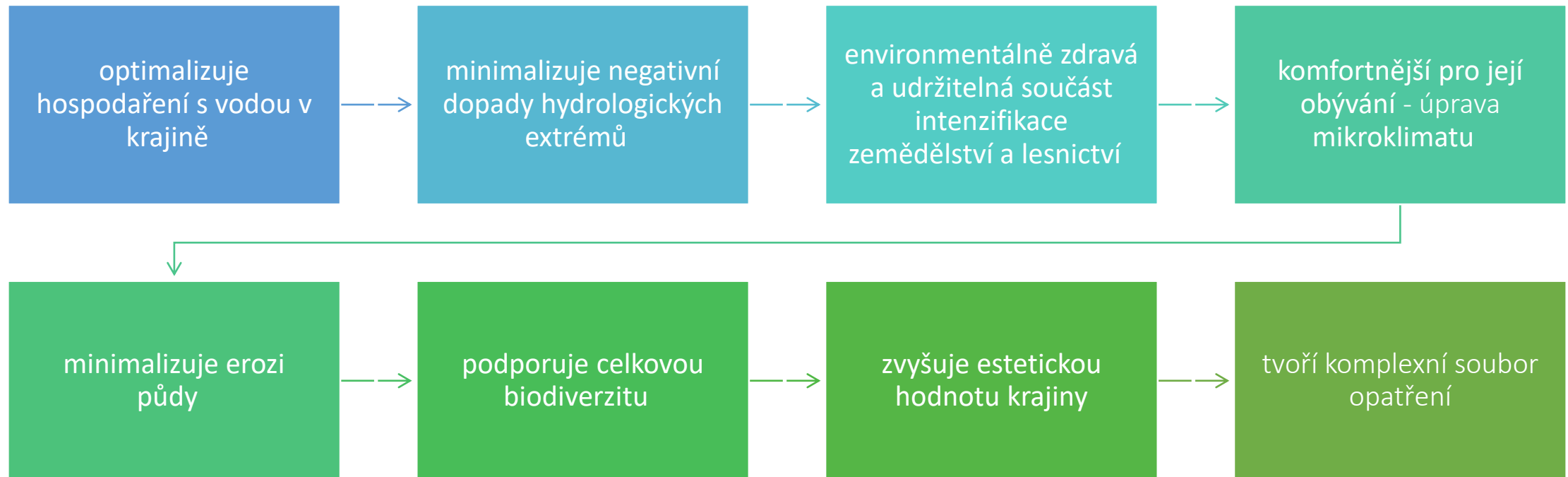
Nejsou připravovány nutné změny legislativy v oblasti vlastnictví půdy s cílem zjednodušit a urychlit výstavbu obecně prospěšných opatření v krajině.

Snižuje se zastoupení dřevin a nelesní zeleně v zemědělsky využívané krajině a tím se zhoršuje i její odolnost, adaptace i preventivní působení proti projevům změny klimatu.

Velikost dílů půdních bloků a monokulturní způsob průmyslového hospodaření na orné půdě snižuje schopnost krajiny zmírňovat nebo eliminovat dopady hydrologických extrémů a zhoršuje biologickou rozmanitost.

Chytrá krajina inovace CVPK ČZU Praha

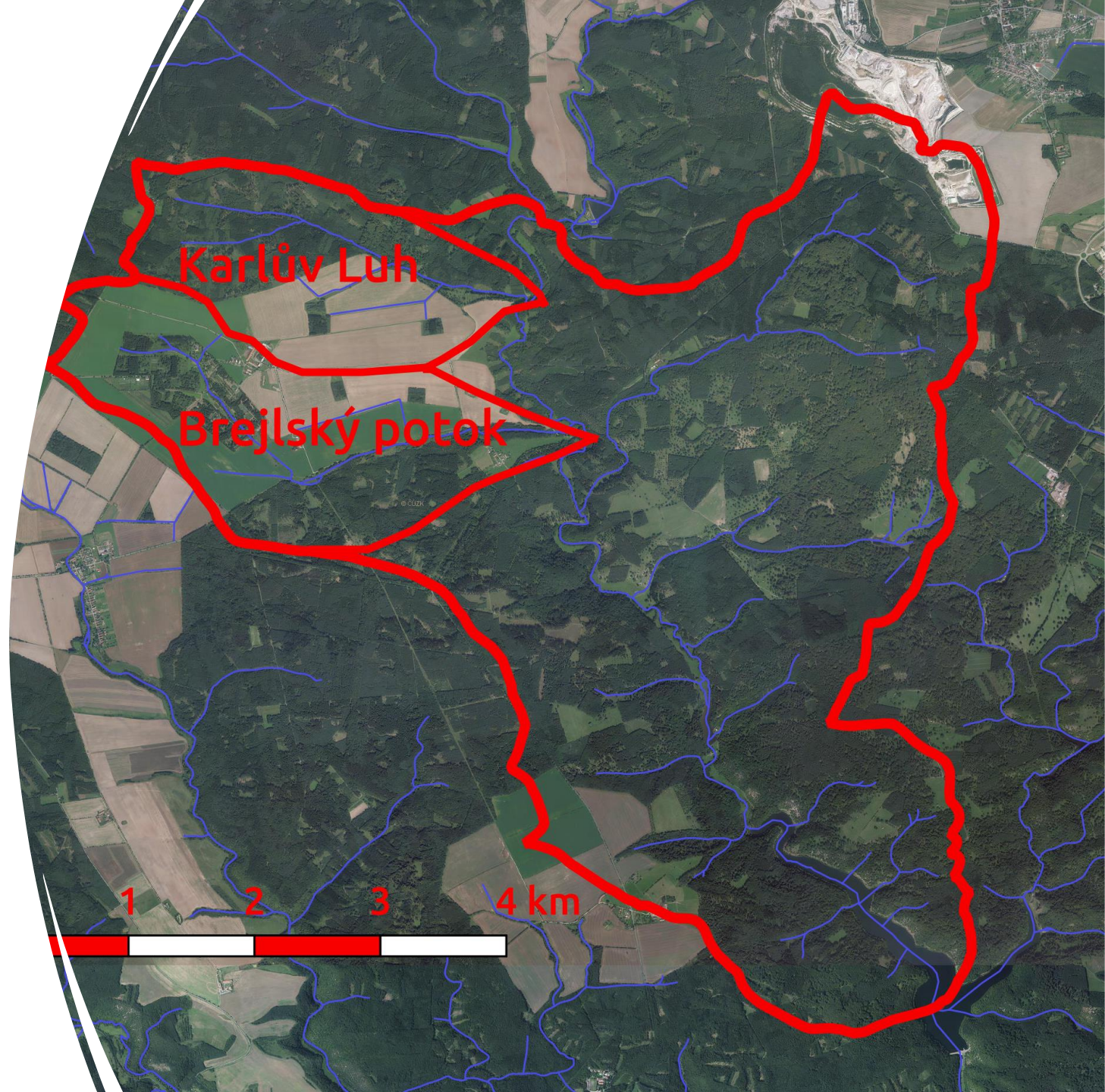

Amálie lokalita

- Dvě párová povodí
  - 4.4 km²
  - 3.28 km²
- Zemědělsky obdělávaná půda
  - 60%
  - 40%
  - Celkem 3.672 km²
- Zemědělská půda vlastněná ČZU
- Přítok Klíčavy - VD Klíčava

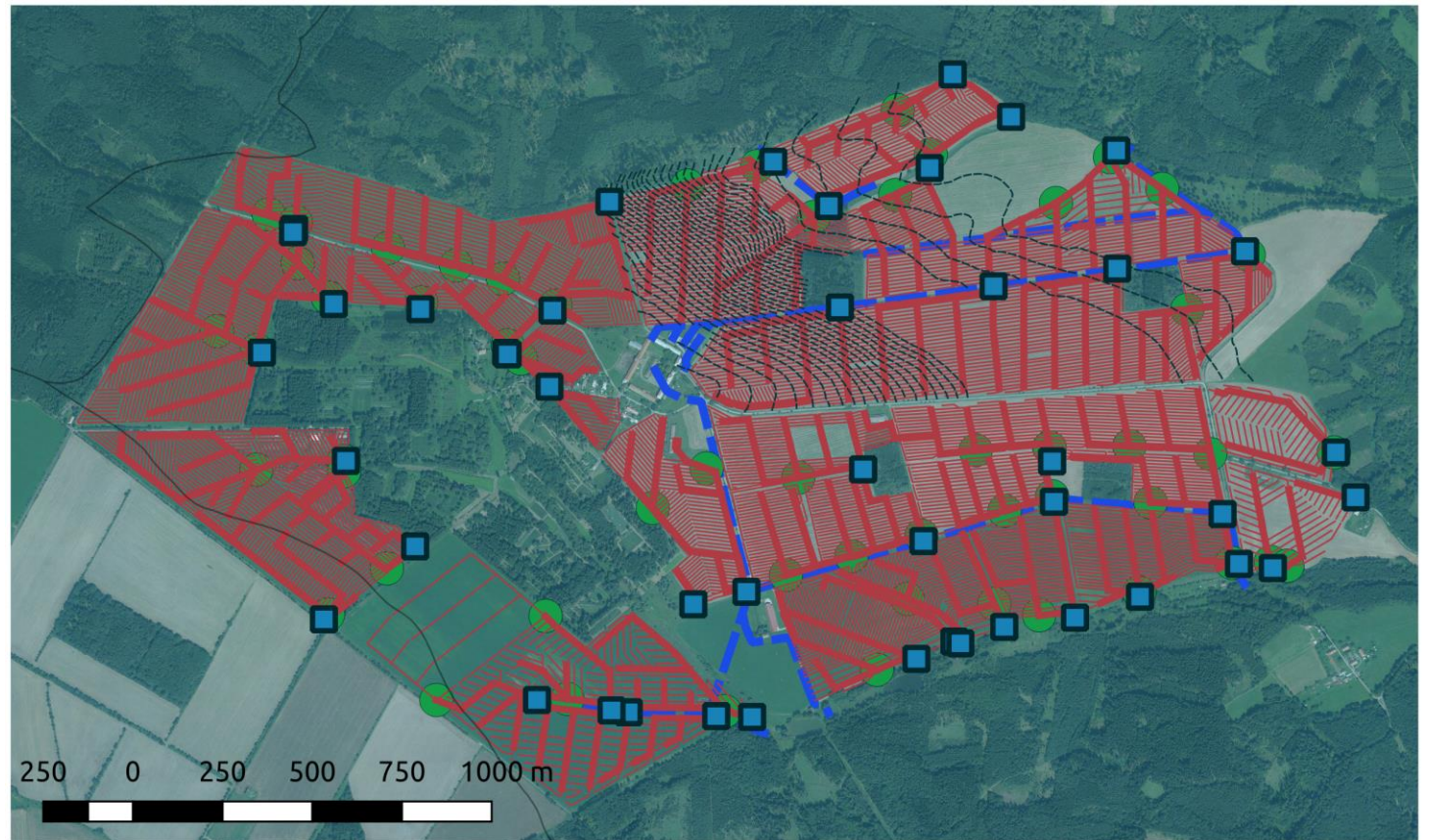

Amálie lokalita

- Systematická drenáž
- 100% zemědělské půdy
- 1957- 1958
- Výzvy:
- 1/3 rozlohy ČR

Amálie odvodnění

- Systematická drenáž funkční
- Systém drenážní příkopů HOZ
- Zrychlený odtok z povodí
- Velké plochy půdních bloků
- Na vybraných půdních blocích se vyskytuje eroze
- Ztráta biodiverzity
- Zhoršení mikroklimatu

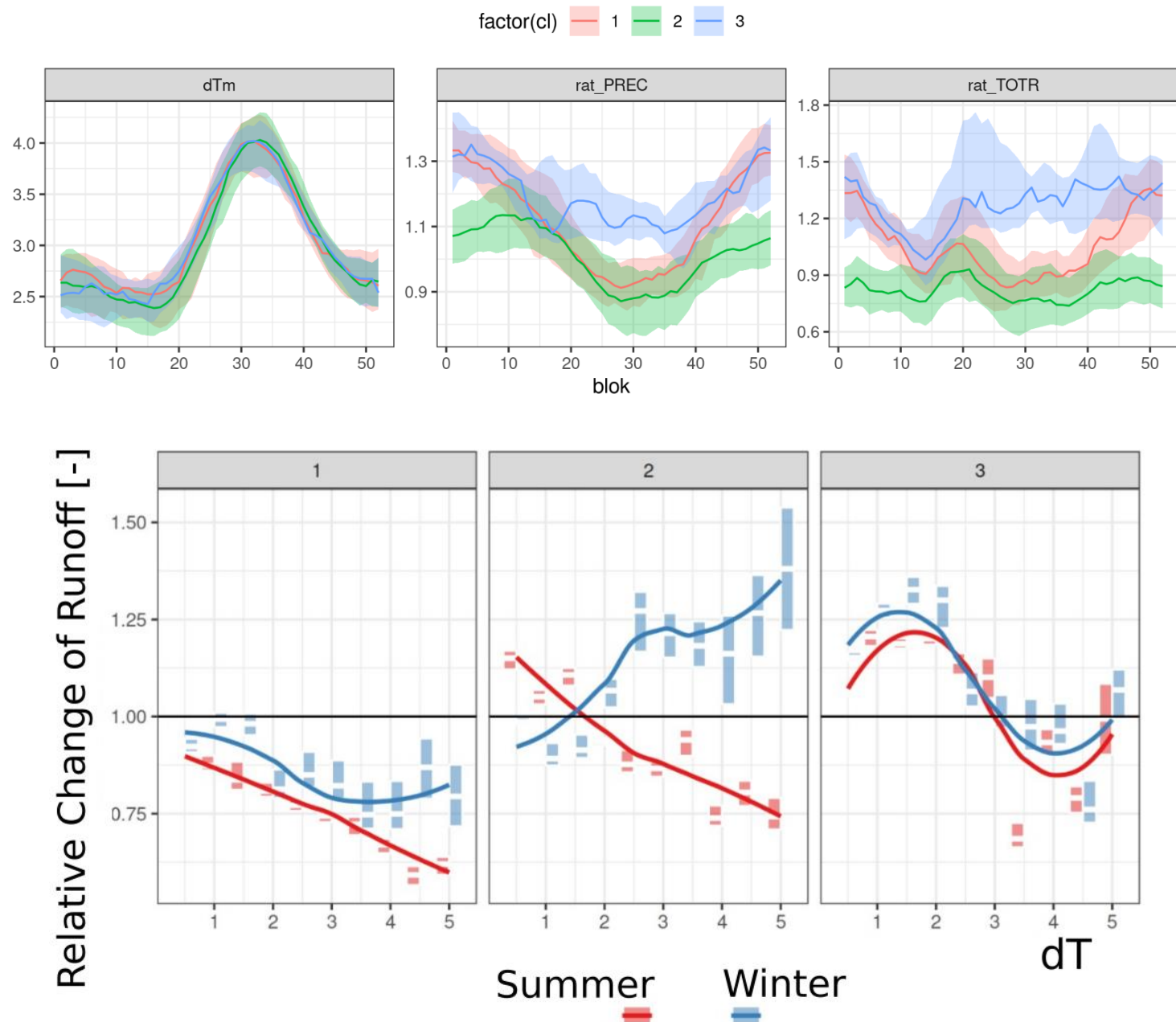

Amálie a změna klimatu

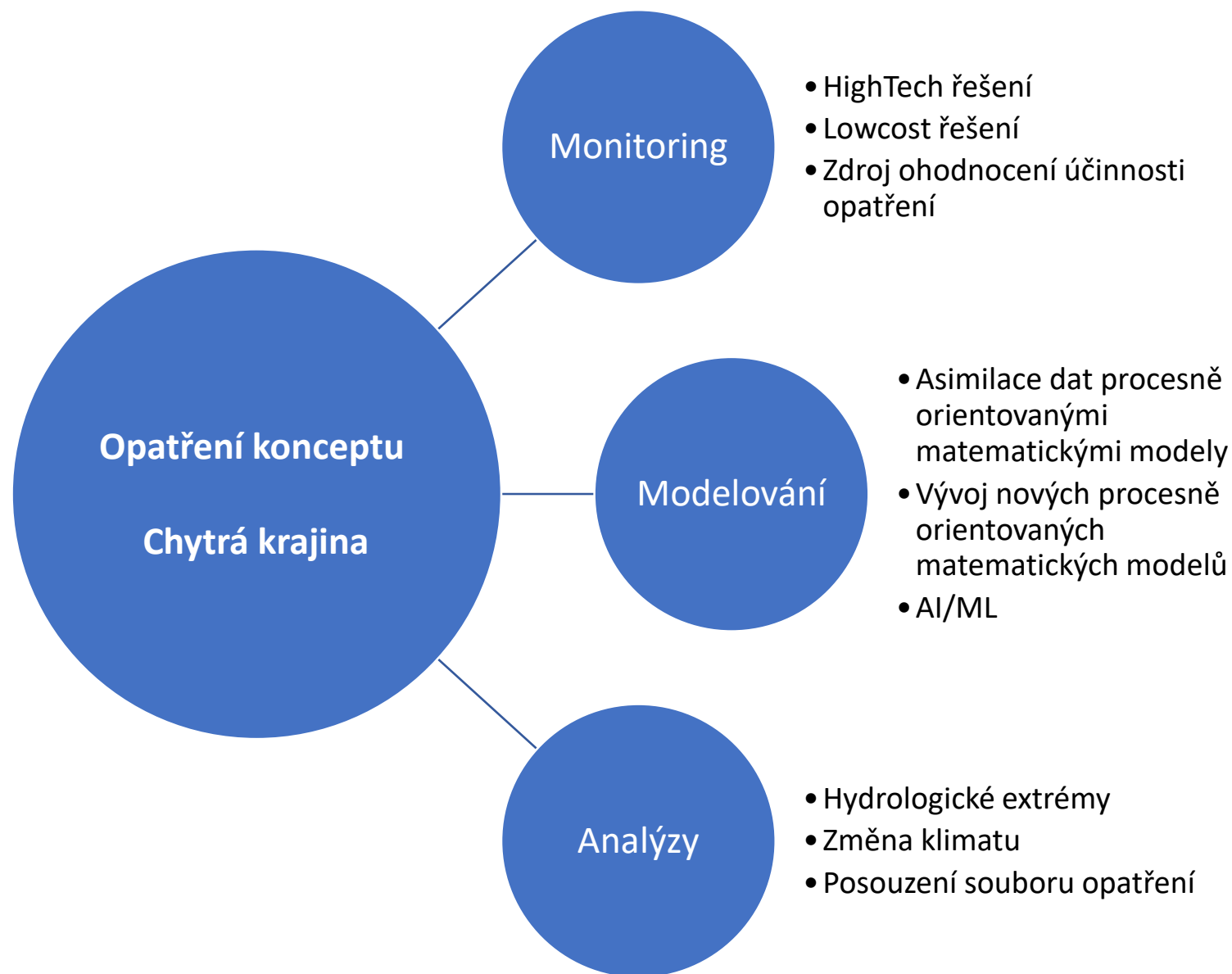
Současný stav:

- Změna v rozložení výskytu dešťů
- 5 dešťů 10% ročního úhrnu
- 20 dešťů 50% roční úhrn
- 10 dní – $\frac{3}{4}$ celkového ročního odtoku
- 20 dní – 80% celkového ročního odtoku

Budoucí vývoj?

Koncept Chytrá krajina

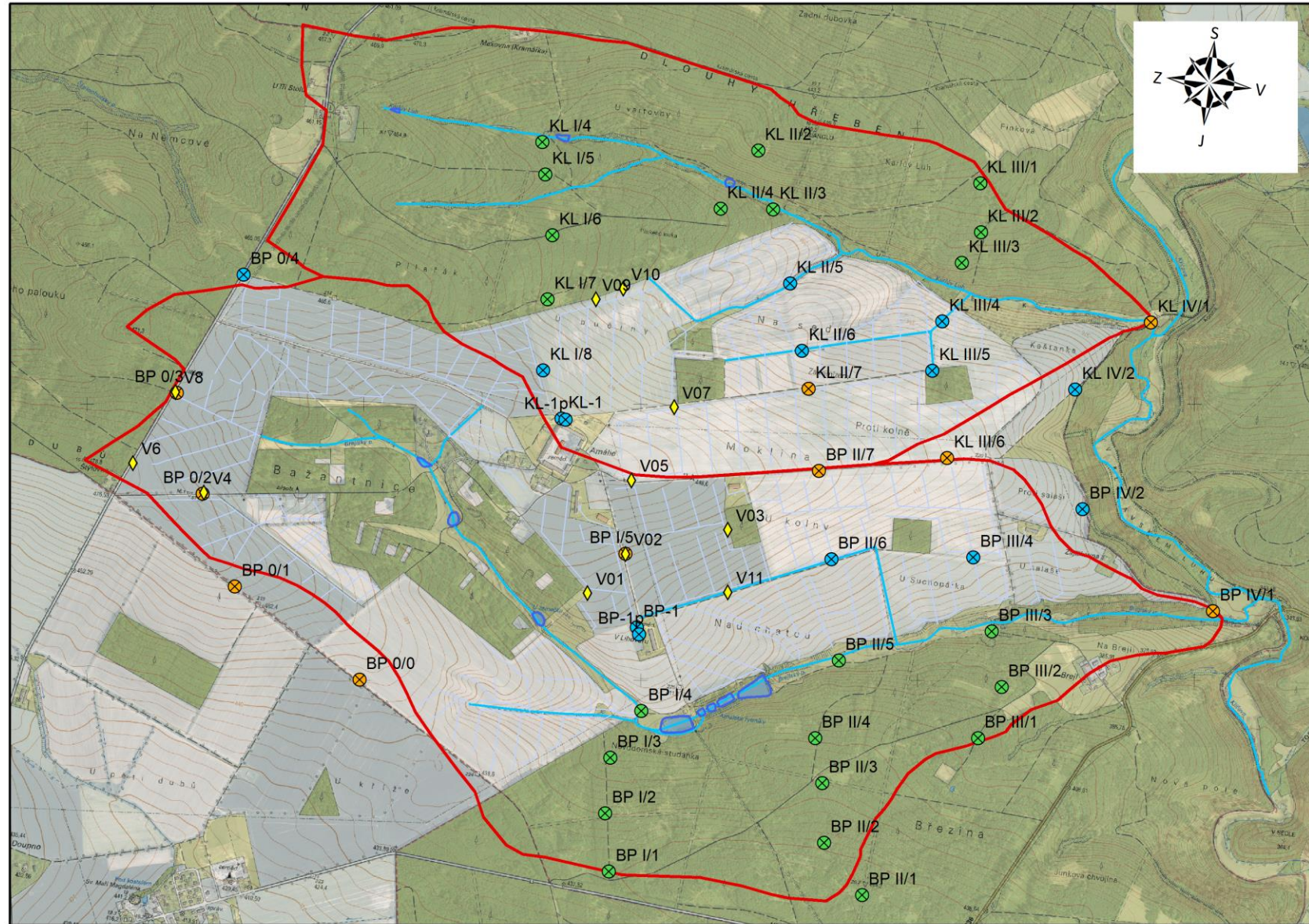

MMA přístup k návrhu opatření

Monitoring Lokace

- Vrtů PV
- V okolí vrtů
  - Shluk senzorů
- Cca více než 700 časových řad
- On-line a off-line data
- Různé vzorkování
- HighTech řešení
- LowTech řešení

Aktuální evapotranspirace

- EC tower 7200 RS
  - Smart flux
  - TOVI
  - Full Biomet
  - Fluxsuit
  - Fenologická kamera
- Scintillometer Kipp and Zonne LAS – MKII
  - Optický ScintilometerEvati on Software

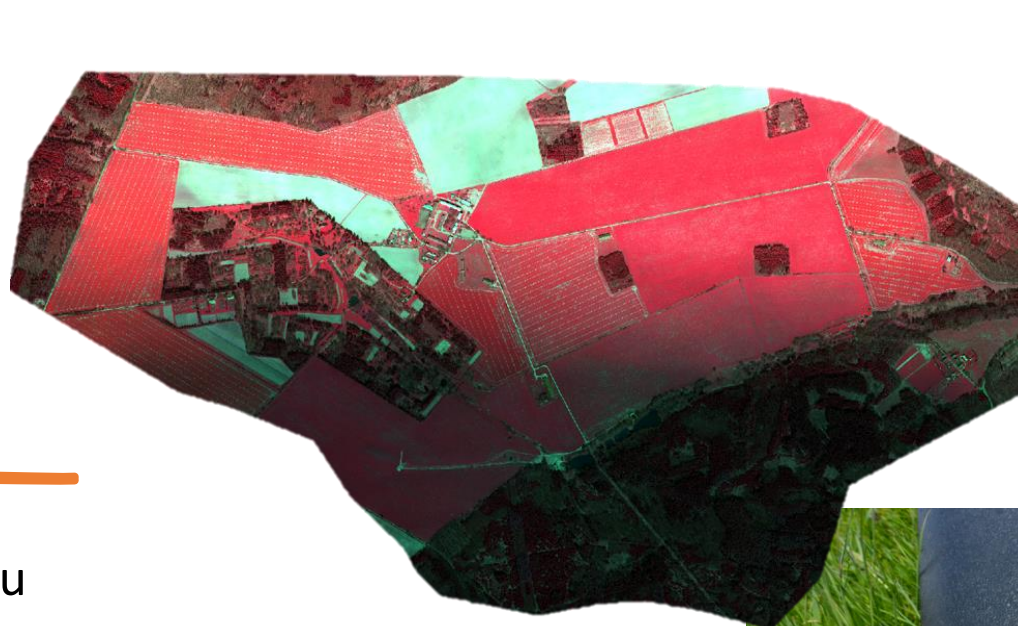

UAV

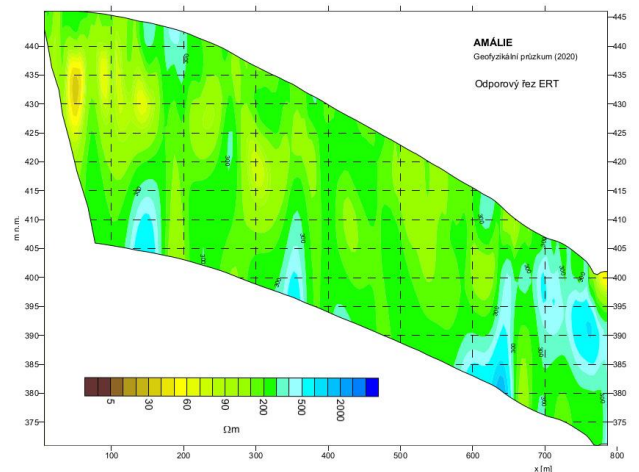
- Vzorkování v měsíčním kroku
- MicaSense RedEdge-MX - Multispektrální kamera:
  - Single-band resolution: 1.2 MP, 1,280 x 960 px (4:3)
- SenseFly Duet T - Termální kamera
  - (FLIR)
  - RGB (senseFly S.O.D.A.)

Hydrologický režim lesní části

- Dendrometry
  - Online
  - Offline
- Podzemní voda vrty
  - ERT profil
- Půdní vlhkost
  - TDT
  - Laboratorní kalibrace

Povrchová voda

- Hydrometrování
Flow3D 8 profilů
- 7 profilů DVT monitoring
v reálném čase
- 5G Narrow band řešení
- Grafana open-source
vizualizace
  - Mobilní telefony
  - Monitoring v blízkém
reálném čase

Data, vizualizace, ...

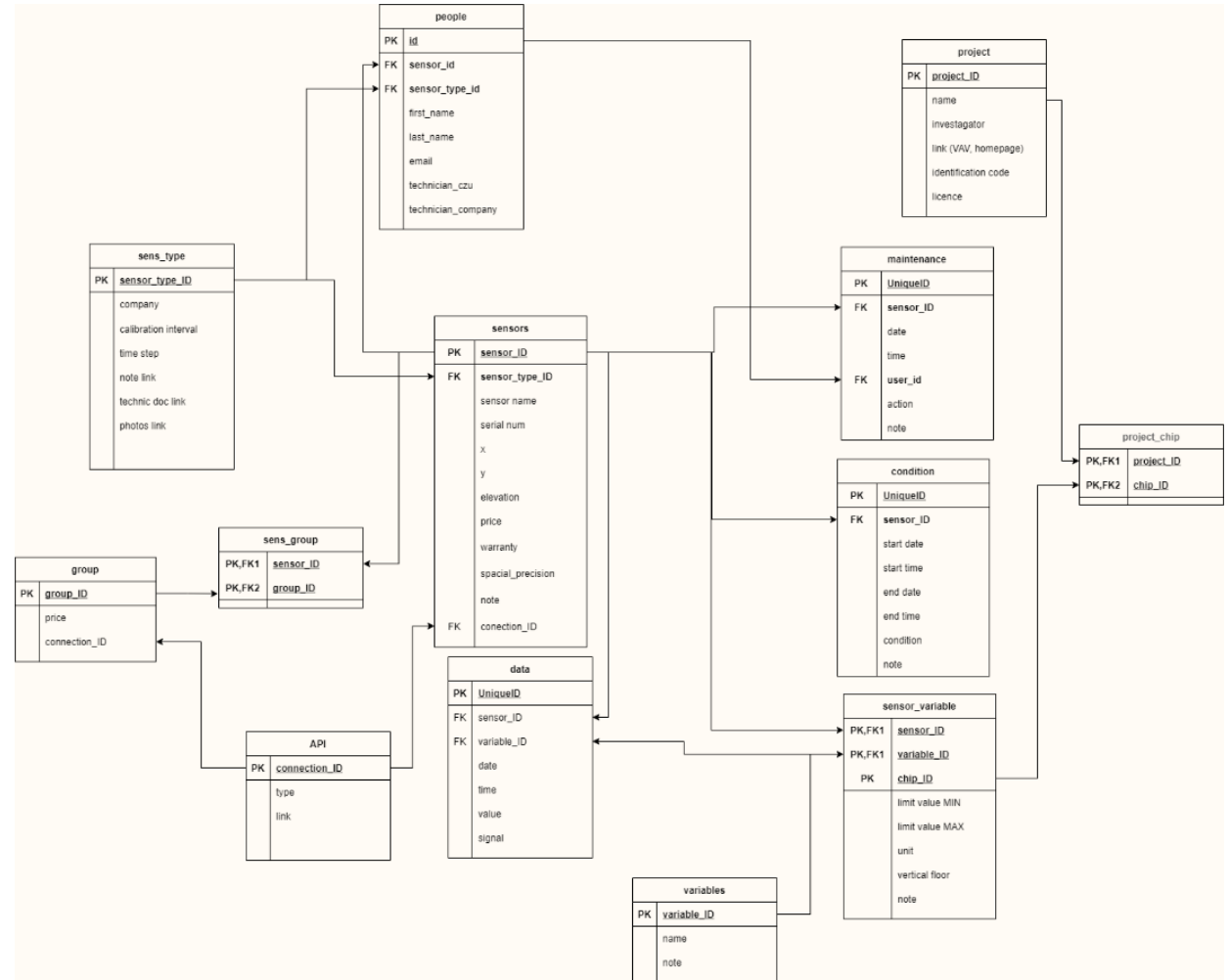
- Základní podklad pro návrh opatření CHK
- Manuální a AI/ML řízená kontrola dat
- Amalia browser
  - Open - source digitální prohlížeč dat
  - V současné době 600 ČŘ
  - Shiny aplikace

<https://shiny.fzp.czu.cz/LCR/>

Databázové řešení

- Vybrané senzory operační databáze
- Otevření API
- Data v reálném čase
- Security
- Část budoucího DSS
- IS Chytré krajiny
- PostgreSQL, NodeRed, Python,...

DRUtES

- Hydrodynamický model
- Dual Richards Unsaturated Equation Solver
- Open-source solution
- Návrh řízení závlahy
- V současné době úspěšná aplikace na vinicích v Argentině
- Asimilace dat meteo předpovědí

Solving the nonlinear Richards equation model with adaptive domain decomposition

Michal Kuraz^{a,*}, Petr Mayer^b, Pavel Pech^a

^a Czech University of Life Sciences Prague, Faculty of Environmental Sciences, Department of Water Resources and Environmental Modeling, Czech Republic

^b Czech Technical University in Prague, Faculty of Civil Eng

Applied Mathematical Modelling 72 (2019) 276–305

ARTICLE INFO

Article history:
Received 10 October 2013
Received in revised form 16 February 2014

Keywords:
Richards equation
Highly heterogeneous material properties
Additive Schwarz domain decomposition
Nonlinear operator treatment

AI

Mo
the
por
Wa
sup
fun
rial
pos
app
tha
sub
cha
reli
wo
sol

Adaptive higher-order space-time discontinuous Galerkin method for the computer simulation of variably-saturated porous media flows[☆]

Vít Dolejší^a, Michal Kuraz^{b,*}, Pavel Solin^c

^a Charles University, Prague, Faculty of Mathematics and Physics, Sokolovská 83, Praha 186 75, Czech Republic

^b Department of Water Resources and Environmental Modeling, Faculty of Environmental Sciences, Czech University of Life Sciences Prague, Czech Republic

^c Department of Mathematics and Statistics, University of Nevada, Reno, USA

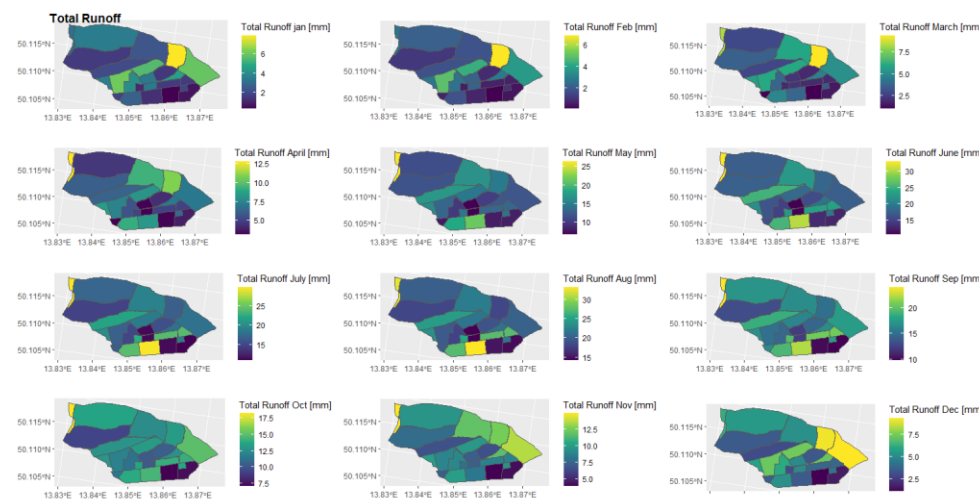
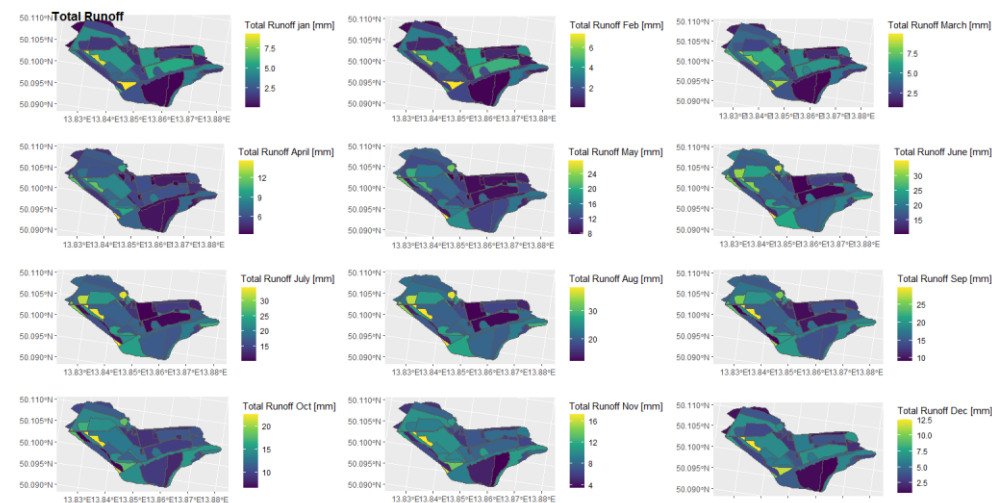
Computing (2013) 95 (Suppl 1):S501–S519
DOI 10.1007/s00607-012-0279-8

Domain decomposition adaptivity for the Richards equation model

Michal Kuraz · Petr Mayer ·
Vojtech Havlicek · Pavel Pech

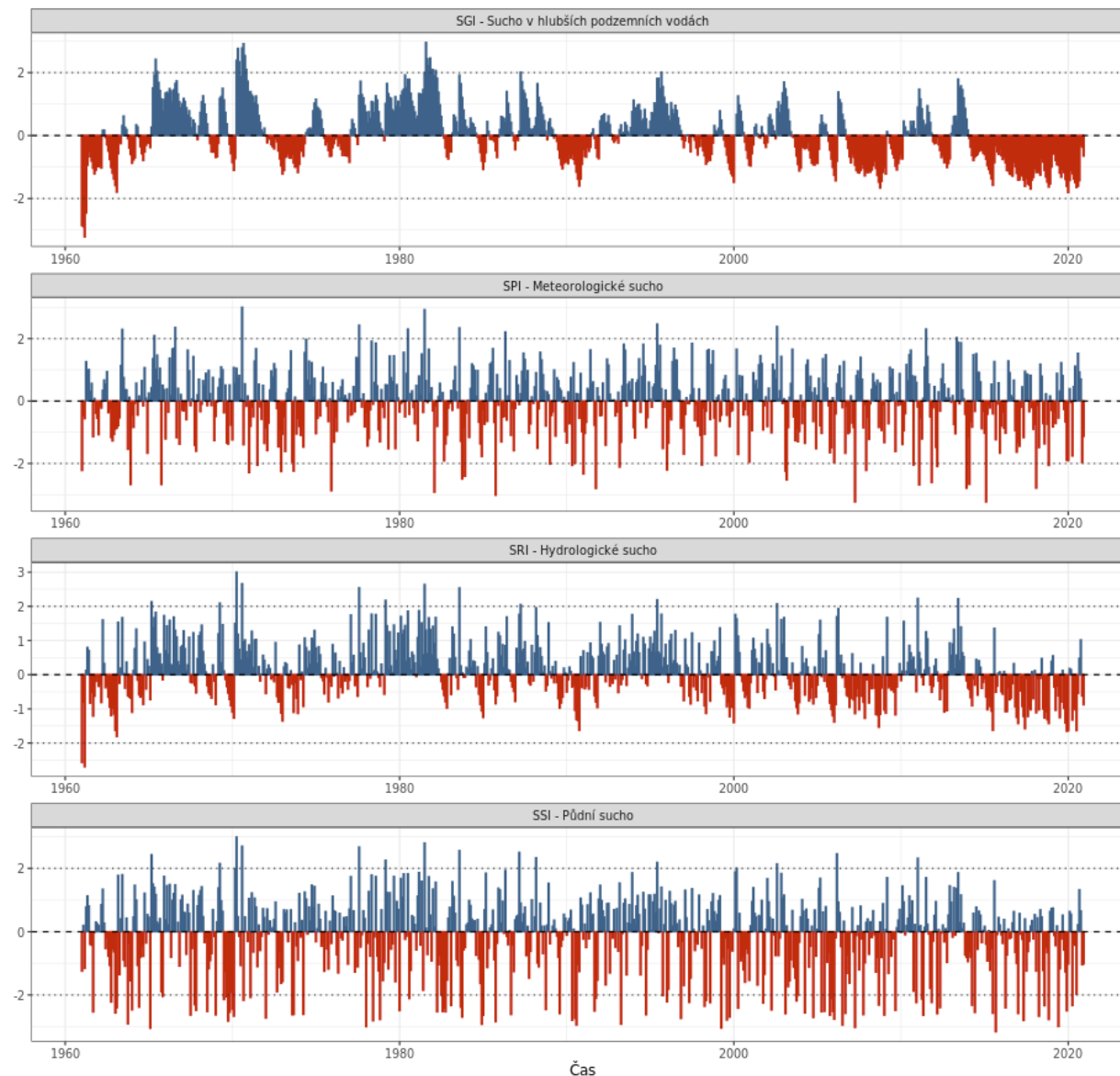
dHRUM

- Modelovací prostředí
  - 37 různých hydrologiíHRU
  - kalibrace pro povodí bez pozorování
- Posouzení dopadů změny klimatu
- Předpověď sucha
- Nástroj pro návrh opatření založených na konceptu Chytrá Krajina
- Open-source řešení
- Prostorový popis složek hydrologické bilance
- Aplikace na Amálii - DP cena ministra zemědělství

Předpovědní systém sucha

- Přístup založený na idikátorech
  - Kvantilové mapování
  - Deficitní objemy
- Využití výsledků simulací dHRUM modelu
- Popis různých typů sucha
  - Meterologické sucho
  - Hydrologické sucho
  - Zemědělské sucho
  - Sucho v podzemních vodách

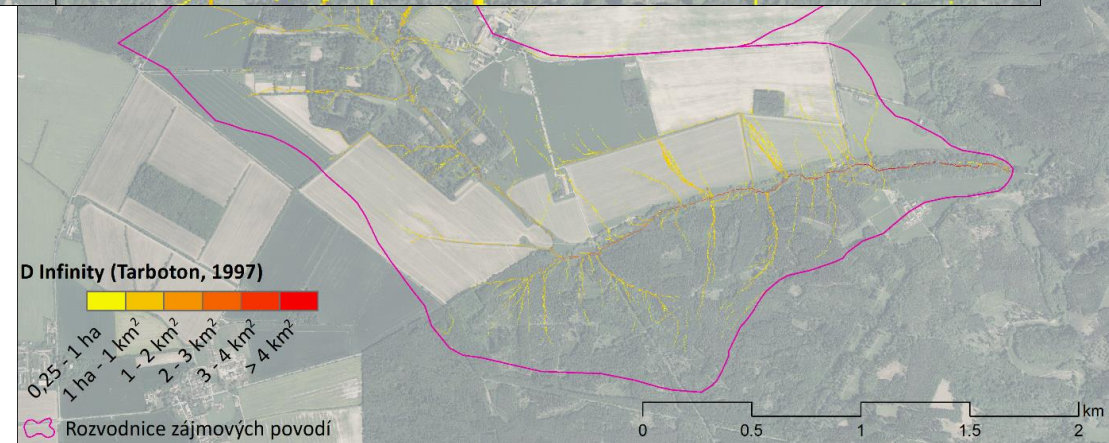
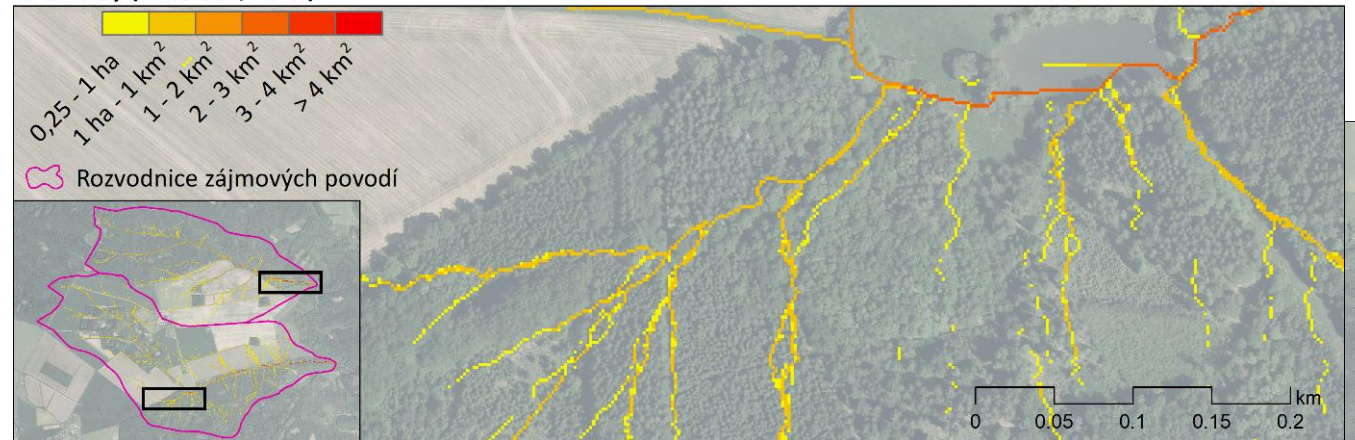

DEM algoritmy

- Analýzy DEM s vysokým rozlišením
- DEM – bodové mračno laserscan 5G
- Soubor odtokových algoritmů
- Identifikace drah soustředěného odtoku
- Lokace budoucích opatření NBS
- NBS v lese

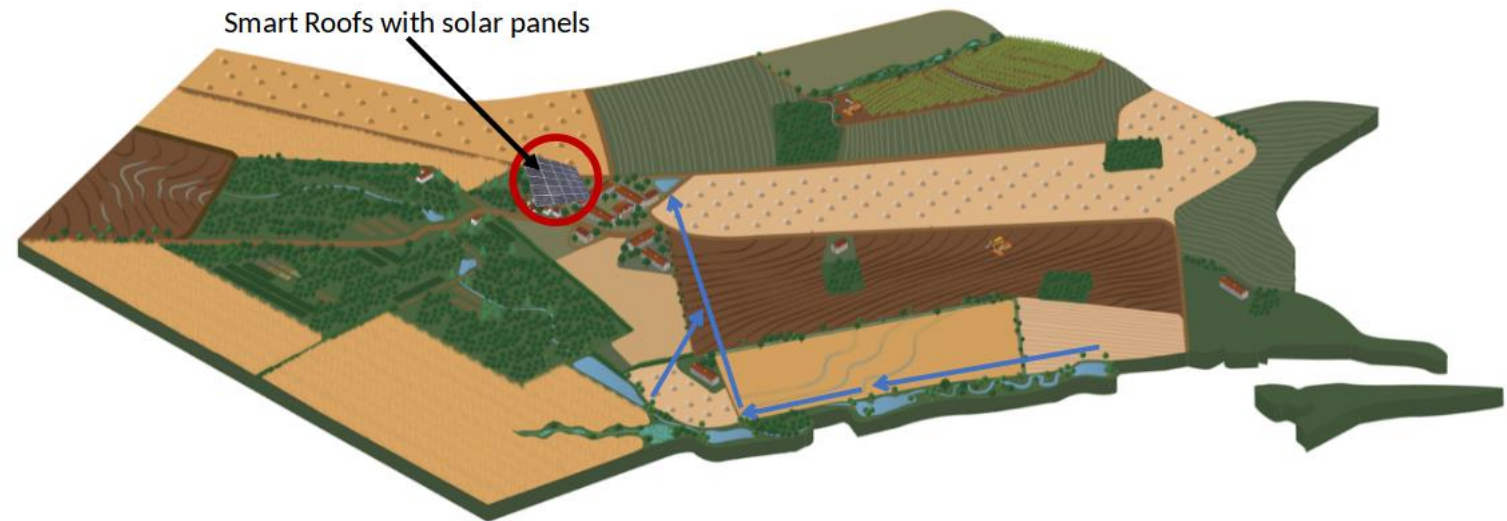
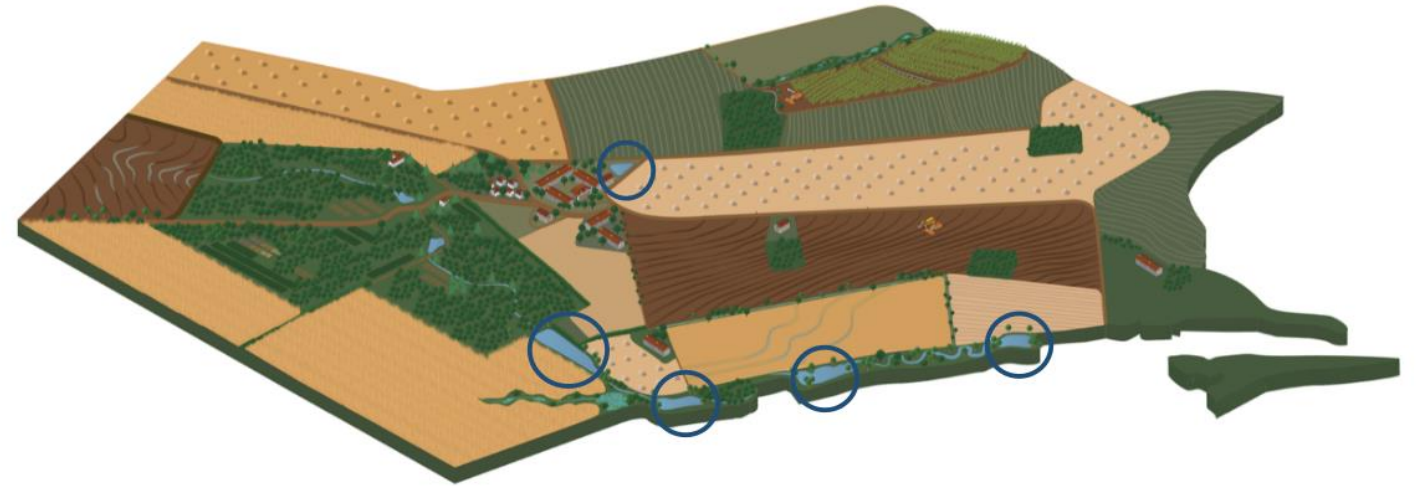
D Infinity (Tarboton, 1997)

Opatření na Amálii

- Základ přírodě blízká retenční opatření - NBS
- Propojení v rámci monitoringu
  - MVN s řízeným odtokem
  - Umělý mořad s biofiltrem
  - Drenáže
  - Solární přečerpávání
  - Chytré závlahy

Malá vodní nádrž

- Základní opatření pro akumulaci vody
  - Inovativní řešení sdruženého objektu
  - Regulační prvek s dálkovým ovládáním
  - MZP vírový ventil
- Řízení nakládání s vodními zdroji v reálném čase
  - závlaha
  - Umělý mokřad a biofiltry
  - Zdroj vody pro solární přečerpávání
- Propojení s DSS

Umělé mokřady

- Chytrá řešení
  - Horizontální biofiltr
  - Vertikální biofiltr
- Kvalita vody
  - Biouhel
  - Pesticidy
- Propojení s MVN
  - Monitoring

Opatření na drenážních systémech

- Různé drenážní systémy
  - Manuální řízení
  - Automatické řízení
- Drenáž se spomaleným odtokem
- Regulační drenáž s cirkulací vody
- Nové aplikace v rámci projektu NF výzvy RAGO

Agrotechnická opatření

- opatření zaměřená na erozi půdy
  - 3 x 1 ha políčka
- Testování půdoochranných technologií
  - konvekční
  - strip-till
  - ...
- Agrolesnictví
- Srovnávací analýz a příkladové studie

Podpora Biodiversity

- Experimentální biopásky
  - Pásky podporující biodiverzitu
- Podpora stromořadí
  - Liniová zeleň
- Agrolesnictví
  - Rozsáhlé aplikace v rámci projektu NF výzvy RAGO
- Biodiverzita vodní ekosystémů - NF RAGO

Výzvy...

- Budování kapacit
- Podpůrný rozhodovací systém
- Informační systém Chytrá krajina
- HighTech monitoring, asimilace dat a management aplikovaný v blízkém reálném čase
- Opatření zaměřená na biodiverzitu
- Drenáže 2030+
- Závlahy a fertigace
- AI /ML podporované rozhodování
- Efektivní příklady dobré praxe
- ...

„Pilotní farma Amálie – aplikace konceptu Chytré krajiny“

- projekt realizovaný v rámci programu RAGO NF